

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 30. oktober 2008
Sagsnr.: 13593

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 7. oktober 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 1) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 26/9-08 fra Landbrugsraadet vedrørende planen for nul-tolerance, jf. FLF alm. Del – bilag 1.”

Svar:

I henvendelse af 26. september 2008 bemærker Landbrugsraadet, at nultoleranceplanen har haft en negativ indflydelse på kontroludøvelsen i form af for mange bøder, for lidt dialog og manglende proportionalitet. Landbrugsraadet anfører, at der bør lægges vægt på om en overtrædelse er forsætlig. Landbrugsraadet opfordrer til, at bøden fastsættes efter forseelsens karakter og betydning for fødevarsikkerheden, og ikke efter virksomhedens størrelse. Endvidere opfordrer Landbrugsraadet til, at der indledes en undersøgelse af domspraksis på bødeområdet med henblik på fastsættelse af bødestørrelser på baggrund af domspraksis.

I løbet af foråret og sommeren er der gennemført en evaluering af nultoleranceplanen, og i den forbindelse har Fødevarestyrelsen hørt en lang række organisationer m.fl. vedrørende erfaringerne med de højere bødestørrelser og instruks om skærpet bødesanktionering¹. Høringen har givet et klart billede af, at organisationerne er utilfredse med såvel bødestørrelserne som den skærpede bødesanktionering. På baggrund af høringssvarene og Fødevarestyrelsens generelle erfaring med tiltagene, fremsætter jeg nu forslag om ophævelse af den skærpede bødesanktionering. Ifølge den skærpede bødesanktionering udstedes bødeforlæg som udgangspunkt allerede ved førstegangsovertrædelser, hvor der er tale om en klar overtrædelse af en klar regel. En ophævelse vil betyde, at administrative bødeforlæg fremover *hovedsageligt* vil blive anvendt enten i gentagelsestilfælde eller i de førstegangstilfælde, som vurderes som

¹ Instruks om mere konsekvent bødesanktionering på udvalgte områder fra 2006

forsætlige eller så grove eller omfattende, at en indskærpelse ikke i sig selv vurderes at udgøre den nødvendige sanktion.

Det er klart, at nogle overtrædelser ud fra en konkret vurdering må betragtes som så bagatelagtige, at sanktionering bør undlades, da dette blandt andet kan være i strid med proportionalitetsprincippet. Fødevarestyrelsen har da også fokus på problematikken omkring sanktionering af bagatelagtige overtrædelser, og i starten af 2008 blev der lavet en vejledning om vurdering af bagatelgrænser på fødevareområdet. Vejledningen opstiller forskellige parametre, der bør indgå i vurderingen af, om en overtrædelse skal betragtes som bagatelagtig. Vejledningen videreudvikles løbende.

I øvrigt skal jeg bemærke, at jeg lægger stor vægt på den gode dialog mellem virksomhed og tilsynsførende, hvilket der er blevet sat yderligere fokus på ved lanceringen af begrebet ”styrket vejledning” 1. januar 2008. Den tilsynsførende skal således i højere grad yde vejledning til virksomheden om reglernes indhold, baggrund samt om mulige løsninger til overholdelse af lovgivningen under det enkelte kontrolbesøg.

I relation til spørgsmålet om bødestørrelser, skal jeg bemærke, at de vejledende normalbødestørrelser for en række overtrædelser blev fastsat i lovbemærkningerne (L 28) til forrige ændring af fødevarereloven, lov nr. 1549 af 20. december 2006. Det fremgår af lovbemærkningerne, at normalbødestørrelserne allerede afspejler overtrædelsernes grovhed og farlighed således, at de overtrædelser, der udgør den største risiko for fødevarerisikoen, skal medføre de højeste bøder. Ved fastsættelse af den endelige bødestørrelse skal der altid tages hensyn til eventuelle formildende eller skærpene omstændigheder samt virksomhedens omsætning. Hjemlen til differentiering af bødestørrelser efter virksomhedens omsætning trådte i kraft den 1. januar 2006 med det formål, at bøders præventive effekt bliver bedre sammenlignelig for virksomhederne uanset disses omsætning.

Fødevaremyndighederne kan udstede administrative bødeforlæg på baggrund af de vejledende bødestørrelser i lovbemærkningerne. Det kræves således ikke, at der for de omhandlede typer overtrædelser er domspraksis.

I forhold til spørgsmålet om sammenlignende test finder Landbrugsrådet umiddelbart, at ministeriet fortsat kan benytte sig af mulighederne herfor i regi af Forbrugerstyrelsen, således at der ikke er behov for at opbygge parallelle og udvidede systemer.

Jeg finder det hensigtsmæssigt, at der i fødevarereloven gives hjemmel til gennemførelsen af sammenlignende fødevaretest. Fødevarestyrelsen har i fravær af en

hjemmel i fødevarelovgivningen benyttet en hjemmel til gennemførelse af test ved Forbrugerstyrelsen.

Indtil ultimo 2007 var styrelserne placeret i samme ministerium, hvorfor test i forbindelse med ernæringsmærket foregik uden de store problemer. Det er derfor Forbrugerstyrelsen, der har gennemført og offentliggjort testene, idet arbejdet med testen er rekvireret ved Fødevestyrelsen.

Der er nu en ny situation, idet Forbrugerstyrelsen og den pågældende hjemmel hører til et andet ministerium. Det kan ikke tages for givet, at Forbrugerstyrelsen fortsat vil ønske at afsætte ressourcer hertil, når styrelserne ikke længere er en del af samme ministerium.

Det er min vurdering, at sådanne test fortsat vil kunne bidrage til at øge den ernæringsmæssige kvalitet af fødevarerne på det danske marked og kan motivere virksomhederne til at fremme udviklingen af sundere fødevarer. Jeg ønsker derfor at fastholde forslaget om hjemmel til test af fødevarer.

Jeg må i øvrigt bemærke, at det i lovbemærkningerne til udkast til ændring af fødevareloven er beskrevet, at hjemmelen svarer til den hjemmel, der fremgår af forbrugerforumsloven.

Landbrugsraadet opfordrer i øvrigt til, at der indføres mulighed for opsættende virkning af indskærpelser.

Jeg må hertil bemærke, at det på alle områder er sædvanlig praksis, at klager over forvaltningsretlige afgørelser som udgangspunkt ikke har opsættende virkning. Der vil imidlertid blive taget konkret stilling til spørgsmål om opsættende virkning i de enkelte sager, hvor opsættende virkning kan være relevant.

Eva Kjer Hansen

/Lisbet Nielsen